7/690

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

KAN.KAR.MD.

Sayı: A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/690-2044/8058

28 -07- 2003

Konu:.....

.....

Sayın Bülent BARATALI
İzmir Milletvekili

İLGİ: 30.5.2003 tarihli yazılı soru önergeniz.

Resmi törenlerdeki protokol düzenine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız aşağıda cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Bülent ARINÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

8/7 Md.Yrd.
9/7
9/7
Gen. Md.

Cevap 1, 2 ve 3.- Ulusal ve resmi bayramlarda, Atatürk'ü anma, kurtuluş günleri ve tarihi günlerde ve benzeri diğer resmi törenlerdeki protokol düzeni ve milletvekillerinin protokoldeki yeri konusu, Başkentte Cumhurbaşkanınca 12.10.1998 tarihinde uygun bulunan liste (Ek 1) ile, il ve ilçelerimizde ise 17.3.1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanuna (Ek 2) dayanılarak hazırlanan Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği (Ek 3) ve Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliğiyle (Ek 4) şekillenmektedir.

Uygulamalarda zaman zaman bazı sorunlarla karşılaşılması üzerine, milletvekillerinin sözü edilen resmi törenlerdeki protokol düzenindeki yeri konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık ve İçişleri Bakanlığı arasında çeşitli yazışmalar yapılmış ve genelgeler yayımlanmıştır. Bu yazışma ve genelge örnekleri ekte (Ek 5) yer almaktadır.

Başkanlığımız, milletvekillerinin protokoldeki yerleri konusundaki düzenlemeleri ve uygulamaları titizlikle takip etmektedir.

7/690
Ek 1

SAYIN CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN UYGUN BULUNAN BAŞKENT PROTOKOL LİSTESİ
(12 Ekim 1998)

1. TBMM Başkanı
2. Başbakan
3. Genelkurmay Başkanı
4. Ana Muhalefet Partisi Başkanı
5. Eski Cumhurbaşkanları
6. Anayasa Mahkemesi Başkanı
7. Yargıtay Birinci Başkanı
8. Danıştay Başkanı
9. Bakanlar Kurulu Üyeleri
10. Kuvvet Komutanları (K-H-D-J)
11. Orgeneraller ve Oramiraller
12. YÖK Başkanı
13. TBMM Başkan Vekilleri
14. TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partilerin Genel Başkanları
15. TBMM Katip Üyeleri ve İdare Amirleri
16. TBMM'de Temsil Edilen Siyasi Partilerin Genel Başkanları
17. TBMM Siyasi Partiler Grup Başkanları ve Başkan Vekilleri
18. TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partilerin Genel Başkan Yardımcıları
19. TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partilerin Genel Sekreterleri
20. TBMM üyeleri
21. Sayıştay Başkanı
22. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı
23. Danıştay Başsavcısı
24. Anayasa Mahkemesi Başkan Vekili
25. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı
26. Anayasa Mahkemesi Üyeleri
27. Yargıtay Birinci Başkan Vekili
28. Danıştay Başkan Vekilleri
29. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekili
30. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Vekili

7/690

31. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı
32. Yüksek Hakem Kurulu Başkanı
33. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
34. Başbakanlık Müsteşarı
35. Devlet Denetleme K
36. Ankara Valisi
37

31. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı
32. Yüksek Hakem Kurulu Başkanı
33. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri
34. Başbakanlık Müsteşarı
35. Devlet Denetleme Kurulu Başkanı
36. Ankara Valisi
37. Yüksek Öğretim Kurulu Üyeleri
38. Ankara'daki Üniversitelerin Rektörleri
39. Ankara Garnizon Komutanı
40. Ankara Belediye Başkanı
41. Korgeneraller/Koramiraller
42. Bakanlık Müsteşarları/AB Genel Sekreterliği/Başbakanlığa ve Bakanlıklara Bağlı Müsteşarlar
43. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurulu Başkanı
44. Radyo Televizyon Yüksek Kurulu Başkanı
45. Türkiye Bilimler Akademisi Başkanı
46. Merkez Bankası Başkanı
47. Rekabet Kurulu Başkanı
48. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanı
49. Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı
50. TBMM Genel Sekreteri
51. Diyanet İşleri Başkanı
52. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreter Yardımcıları
53. Yüksek Denetleme Kurulu Başkanı
54. Tümgeneraller/Tümamiraller
55. Başbakanlık ve Bakanlık Müsteşar Yardımcıları
56. Yargıtay Daire Başkanları ve Üyeleri
57. Danıştay Daire Başkanları ve Üyeleri
58. Sayıştay Daire Başkanları ve Üyeleri
59. Devlet Personel Başkanı
60. Atom Enerjisi Kurumu Başkanı
61. TÜBİTAK Başkanı
62. Ankara'daki Üniversitelerin Rektör Yardımcıları
63. Yüksek Seçim Kurulu Üyeleri
64. Merkezde Görevli Türk Büyükelçileri
65. Merkezde Görevli Valiler
66. Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri

67. Tuğgeneraller/Tuğamiraller
68. Yüksek Denetleme Kurulu Üyeleri
69. YÖK Genel Sekreteri
70. Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanı
71. Basın Yayın Genel Müdürü
72. Anadolu Ajansı Genel Müdürü
73. TRT Genel Müdürü
74. Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürü
75. Vakıflar Genel Müdürü
76. Tapu ve Kadastro Genel Müdürü
77. Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Genel Müdürü
78. Başbakanlık ve Bakanlıklar Genel Müdürleri
79. Ankara'daki Fakültelerin Dekanları, Yardımcıları
80. Ankara'daki Kamu Kuruluşları Niteliğindeki Meslek Kuruluşları Başkanları
81. Sivil ve Askeri Dernek Başkanları

7/690
EK 2

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 2429
Kabul Tarihi : 17/3/1981
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 19/3/1981 Sayı : 17284
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 20 Sayfa : 227

***

Bu Kanun ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren yönetmelik için, «Yönetmelikler Külliyatı» nın kanunlara göre düzenlenen nümerik fihristine bakınız.

***

Madde 1 — 1923 yılında Cumhuriyetin ilân edildiği 29 Ekim günü Ulusal Bayramdır. Türkiye'nin içinde ve dışında Devlet adına yalnız bugün tören yapılır. Bayram 28 Ekim günü saat 13.00'ten itibaren başlar ve 29 Ekim günü devam eder.

Madde 2 — Aşağıda sayılan resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşı günü genel tatil günleridir.

A) Resmi bayram günleri şunlardır:

1. **(Değişik: 20/4/1983-2818/1 md.)** 23 Nisan günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramıdır.
2. 19 Mayıs günü Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı günüdür.
3. 30 Ağustos günü Zafer Bayramıdır.

B) Dini bayramlar şunlardır:

1. Ramazan Bayramı; Arefe günü saat 13.00'ten itibaren 3,5 gündür.
2. Kurban Bayramı; Arefe günü saat 13.00'ten itibaren 4,5 gündür.

C) 1 Ocak günü yılbaşı tatilidir.

D) **(Değişik: 20/4/1983-2818/1 md.)** Ulusal, resmî ve dinî bayram günleri ile yılbaşı günü resmî daire ve kuruluşlar tatil edilir.

Bu Kanunda belirtilen Ulusal Bayram ve genel tatil günleri; Cuma günü akşamı sona erdiğinde müteakip Cumartesi gününün tamamı tatil yapılır.

Mahiyetleri itibariyle sürekli görev yapması gereken kuruluşların özel kanunlarındaki hükümler saklıdır.

29 Ekim günü özel işyerlerinin kapanması zorunludur.

Madde 3 — A) Hafta tatili Pazar günüdür. Bu tatil 35 saatten az olmamak üzere Cumartesi günü en geç saat 13.00'ten itibaren başlar.

B) 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 1475 sayılı İş Kanunu ve diğer kanunlardaki hafta tatili ile ilgili hükümler saklıdır.

C) Yemek, içmek, giyinmek gibi zaruri ihtiyaçların giderilmesi için alışveriş yapılan dükkân ve mağazalar hakkında Hafta Tatili Kanununun Cumartesi günüyle ilgili hükümleri uygulanmaz.

Madde 4 — Ulusal ve resmi bayramlarda yapılacak törenler Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor ve Kültür Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir. Bu yönetmelik Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren engeç üç ay içinde yayımlanır.

Madde 5 — 27/5/1935 tarihli ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile bu Kanunda değişiklik yapan kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 – (Ek : 28/12/1999 - 4500/1 md.)

31 Aralık 1999 tarihi tam gün genel tatildir.

Mahiyetleri itibarıyla sürekli görev yapması gereken kuruluşların özel kanunlarındaki hükümler saklıdır.

Madde 6 — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 7 — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

7/690

2429 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
2818	—	20/4/1983
4500	–	30/12/1999

7/690
Ek 3

ULUSAL VE RESMÎ BAYRAMLARDA YAPILACAK TÖRENLER YÖNETMELİĞİ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	:	**14.8.1981, No : 8/3456**
Dayandığı Kanunun Tarihi	:	**17.3.1981, No : 2429**
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi	:	**1.10.1981, No : 17475**
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	:	**5, Cildi : 20, S. 1682**

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ :

Madde 1 — 1. Bayramların anlam ve önemine uygun olarak coşku ile kutlanmasını sağlamak ve böylece Büyük Atatürk'e ve ilkelerine bağlılığı geliştirmek ve Ulusal birliği pekiştirmek,

2. Ulusal ve Resmi Bayramlarda yapılacak törenleri düzenlemek, bütün Koordinatör Kuruluş ve Bakanlıkları belirlemek, resmi ve özel kuruluşların bu konuyla ilgili hizmetlerinde birlik ve beraberliği sağlamak,

3. Kuruluş ve Bakanlıkların törenlerle ilgili düzenlemelerine dayanak olacak esasları belirlemektir.

KAPSAM :

Madde 2 — 17/3/1981 tarih ve 2429 sayılı «Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun» da yazılı, Cumhuriyet Bayramı, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı ile Zafer Bayramı Kutlama Törenlerini düzenlemek ve yürütmekle görevli bütün Resmi ve Özel Kurum ve Kuruluşların faaliyetlerini kapsar.

YASAL DAYANAK :

Madde 3 — Bu yönetmelik 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunun 4 ncü maddesi uyarınca hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

KOORDİNATÖR KURULUŞ ve BAKANLIKLAR :

Madde 4 — Cumhuriyet Bayramı törenleri; Başkentte Dışişleri, Başkent dışında İçişleri Bakanlığının,

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenleri, Milli Eğitim Bakanlığının,

(Değişik : 13/4/1995-95/6791 K.) Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı törenleri, Milli Eğitim Bakanlığının,

Zafer Bayramı törenleri, Genelkurmay Başkanlığının Koordinatörlüğünde düzenlenir.

KUTLAMA KOMİTELERİ :

Madde 5 — 1. İl, İlçe ve Bucaklarda bütün törenler (Zafer Bayramı hariç) Mahalli Mülkiye Amirinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, Garnizon Komutanlığı, Belediye Başkanlığı, Jandarma, Emniyet, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinden; Bucak Müdürü olmayan Bucaklarda, Kasaba ve Köylerde en yüksek dereceli okul müdürleri arasından en kıdemlisinin Koordinatörlüğünde varsa Belediye Başkanı, Köy Muhtarı ve bir Öğretmenden oluşur.

2. Kutlama Komitelerine çağrı üzerine, törenlerin düzenleme ve yürütülmesine katkısı olabilecek Bakanlık, Kuruluş Temsilcileri ve Danışman kişiler de alınabilir. Komite toplantılarına katılmak zorunludur.

3. Zafer Bayramı törenleri, Garnizon Komutanlığınca düzenlenip yürütülür.

KUTLAMA KOMİTELERİNİN GÖREV, YETKİ VE ÇALIŞMA USULLERİ :

Madde 6 — 1. Kutlama Komiteleri, Komite Başkanının çağrısı üzerine toplanır.

2. Kutlama Komiteleri, bu yönetmelik esasları dahilinde :

Bayramların özelliğine ve mahallin durumuna göre anma, tören ve gösteri programları hazırlarlar.

Hava koşullarının uygun bulunmaması halinde, açık alanlarda yapılacak olan gösteriler Komitece haftanın ilk tatil gününde yapılmak üzere bir defaya mahsus olarak ertelenebilir. Ancak günün anlamı ve önemini belirten programın diğer kısmı uygun yerlerde yapılır.

Bayram törenlerinin amaca uygun olarak kutlanabilmesi için yapılacak çalışmaların zamanlamasını yaparlar ve gereken araç ve gereçleri sağlarlar.

Yapılacak program içerisinde çeşitli gösterilere, yarışmalara, süslemelere, ışıklandırmalara ve fener alayları gibi bayramla ilgili faaliyetlere yer verirler.

3. Kutlamalara katkısı bulunabilecek diğer Kuruluşlar ve kişiler Komitece verilecek görevleri yapmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

RESMİ TÖRENLERDE UYGULANACAK GENEL ESASLAR :

Madde 7 — 1. CUMHURİYET BAYRAMI,

Bayram, 28 Ekim günü saat 13.00'de 21 pare top atışı ile başlar, 29 Ekim günü saat 24.00'de son bulur.

A. Başkent'te :

a. Atatürk Anıtlarına çelenk koyma töreni,

b. Anıt Kabir'de çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile göndere bayrak çekilmesi,

c. Devlet Başkanının tebrikleri kabul töreni,

ç. İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesini müteakip tören geçişi ve programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Atatürk Anıtlarına çelenk koyma törenleri, Ankara Valiliğince düzenlenir. Tören programının hazırlanması, törende uygulanacak genel esasların tesbiti, tören yerlerindeki protokol düzenlemeleri ve katılacakların belirlenmesi Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce yapılır.

B. Başkent dışında :

a. Atatürk Anıt veya Büstüne çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. Mahalli Mülkiye Amirinin tebrikleri kabul töreni,

Mahalli Mülkiye Amiri, Makamında Ek 1 deki listede gösterilen sıraya göre tebrikleri kabul eder.

c) *(Değişik : 11.4.1984 - 84/7933 K)* Bayramın kutlanması.

Mahalli Mülkiye Amiri, yanında Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanı olduğu halde geçişe katılanların ve halkın bayramını kutlar.

ç) Mahalli Mülkiye Amirinin Bayramın anlamı ve önemini belirten konuşması.

d) (Değişik : 11/4/1984 - 84/7933 K.) Tören geçişi,

Tören geçişi, Mahalli Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanı tarafından şeref tribününde ayakta kabul edilerek selamlanır.

Şeref tribününde, Mahalli Mülkiye Amiri, Garnizon Komutanı veya Temsilcisi ile Belediye Başkanından başka, Ek - 1 listedeki kişilere, şeref tribününün durumuna göre, sıra ile yer verilir.

e. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

2. ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI :

Bayram, 23 Nisan günü saat 08.00'de başlar ve saat 24.00'de son bulur.

A. Başkent'te :

a. Bayramın açış konuşması,

Bayramın açış konuşması Milli Eğitim Bakanı tarafından yapılır.

b. Anıt Kabir'de çelenk konulması töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çegilmesi,

Anıt Kabir'de çelenk, Milli Eğitim Bakanı ve beraberindeki heyetle konur.

c. Atatürk Anıtlarına çelenk koyma töreni,

Atatürk Anıtlarına çelenklerin konulması Valilikçe (Milli Eğitim Müdürlüğü) düzenlenir.

ç) (Değişik : 11/4/1984 - 84/7933 K.) Bayramın kutlanması,

Vali tarafından beraberinde Garnizon Komutanı ile Belediye Başkanı olduğu halde törene katılanların ve halkın bayramı kutlanır, İstiklâl Marşı ile Bayrak göndere çekilir.

d. Konuşma yapılması ve şiirler okunması,

Kutlama programında yer alan konuşmalar yapılır ve şiirler okunur.

e. Tören geçişi ve gösteriler,

Tören geçişi düzeni ve gösteriler kutlama programında belirtilir.

f. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Devlet büyüklerini, ziyaret, gösteri, temsil ve bale gibi öğrenciler tarafından yapılacak çeşitli faaliyetler de programda belirlenir.

B. Başkent Dışında :

Başkent'te uygulanan tören ve kutlamaların, (b) fıkrası dışındaki düzenlemeler aynen uygulanır .

Bayramın açış konuşması Kutlama Komitesinin görevlendireceği bir öğretmen tarafından yapılır.

3. ATATÜRK'Ü ANMA VE GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

Bayram, Atatürk'ün 19 Mayıs 1919 da SAMSUN'da karaya çıktığı saat olan 07.00'de başlar ve 19 Mayıs günü saat 24.00'de son bulur. 19 Mayıs günü saat 07.00 de yalnız ANKARA ve SAMSUN'da 21 pare top atışı yapılır.

A. Başkent'te :

a. Anıt Kabire çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b) (Değişik : 13/4/1995-95/6791 K.) Bayramın açış konuşması, İstiklal Marşı ile Bayrağın göndere çekilmesini müteakip Milli Eğitim Bakanı tarafından tören alanında yapılır.

c. Gençlik adına konuşma yapılması ve şiir okunması,

Gençlik adına, bir öğrenci tarafından konuşma yapılır ve bir öğrenci tarafından da şiir okunur.

ç. Atatürk'ün Gençliğe Hitabesinin okunması,

Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi okunur ve Gençlik Atatürk'e cevap verir.

d. Samsun'dan getirilen bayrağın kabul töreni,

Samsun'dan getirilen bayrağın Devlet Başkanına sunulmasından sonra şeref çağrısı yapılarak Gençlik Marşı söylenir.

e. Tören geçişi,

Tören geçişi alt komitece tesbit edilen sıraya göre yapılır.

f. Gösteriler,

Gösteriler alt komitece önceden tespit edilen şekilde yapılır.

g. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Günün anlam ve önemine uygun olarak, halk oyunları, konferanslar, sergiler, yarışmalar, tiyatro, bale, konser gibi çeşitli faaliyetlere yer verilir.

B. Başkent Dışında :

a. Atatürk Anıt ve Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b) (Değişik : 11/4/1984 - 84/7933 K.) Bayramın kutlanması,

Mahalli Mülkiye Amiri yanında, Garnizon Komutanı veya Temsilci, Belediye Başkanı olduğu halde, törene katılanların ve halkın bayramını kutlar, İstiklâl Marşı ile Bayrak göndere çekilir.

c. Bayramın açış konuşması,

Mahallî Mülkiye Amiri veya Kutlama Komitesince görevlendirilecek kişi tarafından yapılır.

ç. Gençlik adına konuşma yapılması ve şiir okunması,

Gençlik adına programda gösterilen konuşma yapılır ve şiirler okunur.

d. Başkent'te uygulanan düzenlemenin (ç) - (e) - (f) ve (g) fıkraları aynen uygulanır.

4. ZAFER BAYRAMI

Bayram, 30 Ağustos günü saat 07.00'de başlar ve saat 24.00'de son bulur. Saat 12.00'de 21 pare top atışı yapılır.

Başkent'te Genelkurmay Başkanlığınca, Başkent dışında Garnizon Komutanlıklarınca, Genelkurmay Başkanlığının bu konudaki devamlı talimatına göre yürütülür.

DIŞ TEMSİLCİLİKLERİMİZDE YAPILACAK TÖRENLER

Madde 8 — Dış Temsilciliklerimizde yapılacak Ulusal ve Resmi Bayram Törenleri, Dışişleri Bakanlığı Protokol Genel Müdürlüğünce verilecek talimata göre düzenlenir ve kutlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

ÇELENKLER HAKKINDA UYGULANACAK YÖNETMELİK

Madde 9 — Çelenkler, 4/9/1973 gün ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan «Resmî Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik» esaslarına göre konur.

BAYRAĞIN GÖNDERE ÇEKİLİŞİ

Madde 10 — Bayrak, varsa bando eşliğinde, törene katılanlar ve halk tarafından söylenen İstiklâl Marşı ile göndere çekilir.

BAYRAM SÜRESİNDE YAPILAN ÇEŞİTLİ DÜZENLEMELER

Madde 11 – (Değişik: 9/8/1999-99/13224 K.)

Mülki Amirin ve Garnizon Komutanlığının alacağı tertip ve düzenle, tugay ve eşidi askeri birlikler ile daha üst komutanlıkların bulunduğu garnizonlar ve bu gösterileri yapabilecek imkanlara sahip mahalli merkezlerde halkın görebileceği yerlerde; bando konserleri, bando ve tören bölüğü gösteri yürüyüşü ile hava kararınca havai fişek, ışık ve ses gösterileri düzenlenir.

BAYRAM SÜRESİNCE RESMİ VE ÖZEL BİNALARDA DÜZENLEME

Madde 12 – Bayramın başlangıç ve bitiş saatleri arasında resmi daire, özel kuruluşlar, müesseseler ve askeri birlik, kurum ve karargahlar bayraklarla donatılır, geceleri de aydınlatılır.

TOP ATIŞLARI

Madde 13 – Cumhuriyet ve Zafer Bayramlarında 21 pare top atışı, tören kartucu (kartuşu) ile atış yapmak olanağına sahip olan hafif topçu birliği bulunan Ordu, Kolordu, Tümen ve Tugaylar ile Deniz ve Hava üslerinin bulunduğu büyük şehir merkezlerinde (il merkez nüfusu 300.000 ve daha yukarı şehirler) uygulanır.

BUCAK, KASABA VE KÖYLERDE YAPILACAK DÜZENLEME

Madde 14 – Bucak müdürü bulunmayan bucaklarla, kasaba ve köylerde yapılacak törenler, Kutlama Komitelerince bu yönetmelik esaslarına uygun olarak, mahallin özelliklerine göre düzenlenir.

ALT KOMİTELER

Madde 15 – Kutlama komiteleri, Resmi Bayramların özelliklerine göre programların hazırlanmasında alt Komiteler oluşturabilir.

KOORDİNASYON

Madde 16 – İl Kutlama Komiteleri 19 Mayıs gösteri programlarının ne şekilde hazırlanacağı hususunda il dahilindeki diğer Kutlama Komitelerine gereken talimatı verir ve programlar bu talimmata göre hazırlanır.

BEŞ YILDA BİR YAPILACAK TÖREN

Madde 17 – Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı gösterileri, bir senaryoya bağlı olarak değişik renk ve nitelik arzeden gösteri ve fon çalışmaları bir bütün halinde her beş senede bir yalnız Başkent'te uygulanır.

YÖNERGE

Madde 18 – Koordinatör Kuruluş ve Bakanlıklar bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak koordine ettikleri bayramlarla ilgili yönerge yayınlayabilir.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN YÖNETMELİK

Madde 19 – Milli Eğitim Bakanlığınca 14 Mart 1967 gün ve 12551 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "19 MAYIS Gençlik ve Spor Bayramı Kutlama Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

YÜRÜRLÜK

Madde 20 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

YÜRÜTME

Madde 21 – Bu Yönetmeliği Bakanlar Kurulu yürütür.

Ek - 1 İŞARETLİ LİSTE **(Değişik:11/4/1984 - 84/7933 K.)** (1)

Başkent dışındaki İllerde :

Tebrikata giriş sırası :

1. T.B.M.M. üyeleri,

2. Mahallin en büyük komutanı, general ve amiraller, garnizon komutanı,

3. **(Değişik:10/12/1985 - 85/10152 K.)** Belediye başkanı, büyük şehirlerin genel törenleri dışında özellikle ilçelerde yapılan törenlerde büyük şehir belediye başkanından sonra ilçe belediye başkanı,

4. **(Değişik : 22/11/2000 - 2000/1714 K.)** Cumhuriyet Başsavcısı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı, Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, Üniversite Rektörleri, Baro Başkanı,

5. **(Değişik: 30/1/1985 - 85/9047 K.)** Cumhuriyet Savcı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı,Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, Baro Başkanı.

6. **(Değişik: 30/1/1985 - 85/9047 K.)** Rektör yardımcıları, fakülte dekanları, enstitü ve yüksek okul müdürleri,

7. Genel ve katma bütçeli kuruluşların genel müdürleri,

8. Garnizon komutanınca tespit edilecek silahlı kuvvetler mensupları,

9. **(Değişik: 3/10/1986 - 86/11081 K.)** Vali yardımcıları, il emniyet müdürleri, büyük şehir belediye sınırları içindeki ilçe kaymakamları ile ilçe belediye başkanları,

10. **(Değişik: 10/12/1985 - 85/10152 K)** Hakimler, savcı yardımcıları, noter odası başkanı ile iktidar partisi, ana muhalefet partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan diğer partilerin (alfabetik sıraya göre) il başkanları,

11. **(Değişik : 30/1/1985 - 85/9047 K.)** Dekan yardımcıları, enstitü ve yüksek okul müdür yardımcıları ile üniversitelerce belirlenecek diğer öğretim üyeleri,

12. Bakanlık müfettişleri, hesap uzmanları, sayıştay denetçileri,

13. Bakanlar Kurulu kararlarındaki imza sırasına göre bakanlıkların il teşkilatındaki amir, başkan ve müdürleri, il milli eğitim müdürlüğünce belirlencek orta öğretim ve temel eğitim okul müdürleri ile öğretmenler,

14. Genel müdürlük ve bölge müfettişleri,

15. Resmi bankalar müdürleri, KİT ve TRT üst yöneticileri,

16. **(Değişik : 10/12/1985 - 85/10152 K.)** Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunmayan siyasi partilerin il başkanları (alfabetik sıraya göre),

17. İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri,

18. O yerdeki mesleki kuruluşlar ve en fazla üyeye sahip basın kuruluşunun temsilcileri,

19. Özel banka müdürleri,

20. Kamu yararına çalışan dernek başkanları,

NOT:

1. Generaller ve amiraller içinde orgeneral/oramiral varsa (görev, izni v.b. maksatla geçici olarak o bölgede bulunma hali dahil) T.B.M.M. üyelerinden önce yer alırlar.

2. Korgeneral/koramiral ,tümgeneral/tümamiral, tuğgeneral/tuğamiraller tebrikata bir bütün olarak bölünmeden girerler.

3. Bu liste Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanır.

4. İlçe, bucak, kasaba ve köylerde tebrikata giriş sırası il'deki sıraya göre saptanır.

---

(1) Bu listenin 11/4/1984 tarih ve 84/7933 sayılı kararname ile değişik şeklindeki (12) sıra nolu hükmü (9) olarak değiştirilmiş ve listenin(10, 11, 12) sıra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

14/8/1981 TARİH VE 8/3456 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE			
Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin			
Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
11/4/1984	84/7933	–	21/4/1984
30/1/1985	85/9047	–	18/2/1985
10/12/1985	85/10152	–	3/1/1986
3/10/1986	86/11081	–	26/10/1986
29/7/1994	94/5929	–	16/9/1994
13/4/1995	95/6791	–	1/6/1995
9/8/1999	99/13224	–	10/9/1999
22/11/2000	2000/1714	–	23/12/2000

Ek 6
7/690

MAHALLİ KURTULUŞ GÜNLERİ, ATATÜRK GÜNLERİ VE TARİHİ GÜNLERDE YAPILACAK TÖRENLER YÖNETMELİĞİ (1)

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi	:	3.3.1982, No : 8/4400
Dayandığı Kanunun Tarihi	:	19.5.1930, No : 1624
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi	:	5.4.1982, No : 17655
Yayımlandığı Düsturun Tertibi	:	5, Cildi : 21, S. 1099

BİRİNCİ BÖLÜM
GENEL HÜKÜMLER

Amaç :

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı;

a. Mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve tarihi günlerin anlam ve önemine uygun olarak coşku ile kutlanmasını sağlamak ve böylece Büyük Atatürk'e ve ilkelerine bağlılığı geliştirmek ve ulusal birliği pekiştirmek,

b. Bu günlerde yapılacak törenleri düzenlemek, koordinatör bakanlığı belirlemek, resmi ve özel kuruluşların bu konuyla ilgili hizmetlerinde birlik ve beraberliği sağlamak,

c. Törenlerle ilgili düzelemelere dayanak olacak esasları belirlemektir.

Kapsam :

Madde 2 — Bu yönetmelik; mahalli kurtuluş günleri, Atatürk günleri ve tarihi günlerde yapılacak törenlerin düzenlenmesinde uygulanacak esas ve usulleri kapsar.

Yasal Dayanak :

Madde 3 — Bu yönetmelik 1624 sayılı Dahiliye Vekâleti Merkez Teşkilât ve Vazifeleri Hakkında Kanun'a 4445 sayılı Kanunla eklenen ek maddeye dayalı olarak hazırlanmıştır.

Koordinatör Bakanlık :

Madde 4 — Bu yönetmeliğin uygulanmasında koordinatör bakanlık İçişleri Bakanlığıdır.

İKİNCİ BÖLÜM
KUTLAMA KOMİTELERİNİN KURULUŞ, GÖREV ve YETKİLERİ

Kutlama Komiteleri :

Madde 5 — İl ve ilçelerde yönetmelik kapsamına giren törenler mülki idare amirinin veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, garnizon komutanlığı, belediye başkanlığı, jandarma ve Emniyet teşkilâtı ile Milli Eğitim ve Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcilerinden oluşur.

Kutlama komitelerine, törenlerin düzenleme ve yürütülmesine katkısı olabilecek Bakanlık ve kuruluş temsilcileri ile danışman kişiler de çağırılabilir. Komite toplantılarına katılmak zorunludur.

---

(1) Hernekadar bu yönetmeliğin dayanağını teşkil eden 1624 ve 4445 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmış ise de 3152 sayılı kanunun geçici 4 ncü maddesi gereğince, yeni yönetmelik çıkartılıncaya kadar bu yönetmeliğin 3152 sayılı kanuna aykırı olmayan hükümleri yürürlüktedir.

7/690

Komitelerin Görev, Yetki ve Çalışma Usulleri :

Madde 6 — Kutlama komiteleri, başkanın çağrısı üzerine toplanır.

Komiteler bu yönetmelik esasları dahilinde :

a. Kutlama günlerinin özelliğine ve mahallin durumuna göre törenlerin başlayış ve bitiş saatlerini belirler,

b. Tören ve gösteri programlarını hazırlar,

c. Törenlerin amaçlarına uygun ve istismara yol açmayacak biçimde kutlanabilmesi için gerekli önlemleri alır,

d. Yapılacak çalışmaların zamanlamasını yapar, gereken araç ve gereçleri sağlar.

Kutlamalara katkısı bulunabilecek diğer kuruluşlar ve kişiler komitece verilecek görevleri yapmakla yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TÖRENLERDE UYGULANACAK GENEL ESASLAR

Kurtuluş Günleri :

Madde 7 — Mahalli kurtuluş günleri aşağıdaki şekilde kutlanır :

a. Atatürk Anıtlarına veya Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile göndere bayrak çekilmesi,

b. Mahalli Mülki İdare Amirinin tebrikleri kabul töreni,

Mülki idare amiri makamında, garnizon komutanı veya temsilcisi ile belediye başkanı ile birlikte EK 1 deki listede gösterilen sıraya göre tebrikleri kabul eder.

c. Türk Silahlı Kuvvetlerine şükran ziyaretinde bulunulması,

Belediye Başkanı, yanında il genel meclisinin törenin yapıldığı ilçeden seçilmiş üyeleri ile belediye encümen üyeleri olduğu halde garnizon komutanlığını ziyaret ederek, garnizon komutanının şahsında Türk Silahlı Kuvvetlerine şehir halkının şükran duygularını iletir.

d. Kurtuluş gününün kutlanması,

Mülki idare amiri yanında garnizon komutanı veya temsilcisi ve belediye başkanı olduğu halde tören geçişine katılanların ve halkın kurtuluş günlerini kutlar. Kutlama esnasında sağda mülki idare amiri, ortada garnizon komutanı veya temsilcisi, solda belediye başkanı bulunur.

e. Günün anlam ve önemini belirten konuşmanın yapılması,

Kutlama komitesince seçilecek bir kişi tarafından günün anlam ve önemini belirten konuşma yapılır.

Konuşma metni törenden üç gün önce kutlama komitesi başkanlığına verilir, kutlama komitesince uygun görülmesi halinde konuşma yapılır ve konuşma metninin bir sureti dosyasında saklanır.

f. Tören geçişinin yapılması,

Tören geçişi mahalli mülki idare amiri, garnizon komutanı veya temsilcisi ile belediye başkanı tarafından şeref tribününde ayakta kabul edilerek selâmlanır. Geçiş esnasında sağda garnizon komutanı, ortada mülki idare amiri, solda belediye başkanı bulunur.

Şeref tribününde EK 1 listedeki kişilere,şeref tribününün durumuna göre sıra ile yer verilir.

g. Programda yer alan diğer faaliyetler uygulanır.

Atatürk Günleri :

Madde 8 — Atatürk günleri, Ulu Önder Atatürk'ün ziyaret ettikleri yerlerde, ziyaret tarihinde aşağıda belirtilen biçimde yapılacak törenlerle kutlanır :

a. Atatürk Anıtlarına veya Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. Atatürk günü ile ilgili faaliyetlerin bir programa bağlanarak uygulanması,

Bu günlerin kutlanması ile ilgili olarak yapılacak gösteriler, bilimsel toplantı ve konferanslar ve diğer faaliyetler uygulanır.

Tarihi Günler :

Madde 9 — Ulusal tarihimizde önemli yeri bulunan tarihi günlerin yıldönümleri aşağıda belirtilen biçimde yapılacak törenlerle kutlanır :

a. Atatürk Anıtlarına veya Büstlerine çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı ile bayrağın göndere çekilmesi,

b. Tarihi günlerle ilgili faaliyetlerin bir programa bağlanarak uygulanması,

Bu günlerin kutlanması ile ilgili olarak yapılacak gösteri, bilimsel toplantı ve konferanslarla, diğer faaliyetler uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Çelenklerin Konulması :

Madde 10 — Çelenkler, 4/9/1973 gün ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan «Resmî Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanması, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik» esaslarına göre konulur.

Çelenk koyma anında sağda mülkî idare amiri, ortada garnizon komutanı veya temsilcisi, solda belediye başkanı bulunur.

Atatürk Büst ve Resimlerinin Taşınmaması :

Madde 11 — Bu Yönetmeliğe göre düzenlenecek törenlerde Atatürk Büst ve Resimleri el ve araçlarda taşınamaz.

Tören Yeri :

Madde 12 — Düzenlenecek programlara göre açık alanlarda yapılacak törenlerin, Atatürk Anıtlarının veya Büstlerinin bulunduğu alanlarda yapılmasına özen gösterilir.

Törenlerin Bir Kısmının Yapılamaması :

Madde 13 — Hava koşullarının uygun bulunmaması halinde, açık alanlarda yapılacak olan gösteriler, kutlama komitelerince iptal edilir, ancak günün anlam ve önemini belirten programların diğer kısımları uygun görülen kapalı yerlerde yapılır.

Tören Süresi :

Madde 14 — Bu Yönetmeliğe göre yapılacak törenler bir günü geçemez.

Bayrağın Göndere Çekilişi :

Madde 15 — Bayrak, varsa bando eşliğinde, törene katılanlar ve halk tarafından söylenen İstiklâl Marşı ile göndere çekilir.

Kutlama Törenleri Süresinde Yapılan Çeşitli Düzenlemeler :

Madde 16 — Tugay ve eşidi askeri birlikler ile daha üst komutanlıkların bulunduğu garnizonlar ve bu gösterileri yapabilecek imkânlara sahip mahallî merkezlerde, garnizon komutanlığı veya mülkî idare amirinin alacağı tertip ve düzenle, halkın görebileceği yerlerde, bando konseri, bando ve tören bölüğü gösteri yürüyüşü ve hava kararınca fener alayları düzenlenebilir.

Resmî ve Özel Binalarda Düzenleme :

Madde 17 — Kutlama törenlerinin başlangıç ve bitiş saatleri arasında resmî daire, özel kuruluşlar, müesseseler ve askeri birlik, kurum ve karargâhlar bayraklarla donatılır, geceleri de aydınlatılır.

Atatürk günlerinde şehrin cadde ve meydanları Atatürk'ün vecizeleri ile süslenir.

Bucak, Kasaba ve Köylerde Yapılacak Düzenleme :

Madde 18 — Bucak, kasaba ve köylerde yapılacak törenler, bağlı bulundukları il veya ilçe kutlama komitelerince; bu Yönetmelik esaslarına uygun olarak ve mahallin özelliklerine göre düzenlenip, uygulanır.

Alt Komiteler :

Madde 19 — Kutlama komiteleri, kutlama günlerinin özelliklerine göre programların hazırlanmasında alt komiteler oluşturabilir.

Yürürlük :

Madde 20 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 21 — Bu Yönetmeliği Bakanlar Kurulu yürütür.

Ek — 1 İŞARETLİ LİSTE ***(Değişik : 11.4.1984 - 84/7933 K.) (1)***

Başkent dışındaki İllerde :

Tebrikata giriş sırası :

1. T.B.M.M. üyeleri,

2. Mahallin en büyük komutanı, general ve amiraller, garnizon komutanı,

3. ***(Değişik : 10.12.1985 - 85/10152 K.)*** Belediye başkanı, büyük şehirlerin genel törenleri dışında özellikle ilçelerde yapılan törenlerde büyük şehir belediye başkanından sonra ilçe belediye başkanı,

4. Üniversite rektörleri,

5. ***(Değişik : 30.1.1985 - 85/9047 K.)*** Cumhuriyet Savcı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, Adlı Yargı Adalet Komisyonu Başkanı, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı, Bölge İdare Mahkemesi Başkanı, Baro Başkanı,

6. ***(Değişik : 30.1.1985 - 85/9047 K.)*** Rektör yardımcıları, fakülte dekanları, enstitü ve yüksek okul müdürleri,

7. Genel ve katma bütçeli kuruluşların genel müdürleri,

8. Garnizon komutanınca tespit edilecek silahlı kuvvetler mensupları,

9. ***(Değişik : 3.10.1986 - 86/11081 K.)*** Vali yardımcıları, il emniyet müdürleri, büyük şehir belediye sınırları içindeki ilçe kaymakamları ile ilçe belediye başkanları,

10. ***(Değişik : 10.12.1985 - 85/10152 K.)*** Hakimler, savcı yardımcıları, noter odası başkanı ile iktidar partisi, ana muhalefet partisi ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan diğer partilerin (alfabetik sıraya göre) il başkanları,

11. ***(Değişik : 30.1.1985 - 85/9047 K.)*** Dekan yardımcıları, enstitü ve yüksek okul müdür yardımcıları ile üniversitelerce belirlenecek diğer öğretim üyeleri,

12. Bakanlık müfettişleri, hesap uzmanları, sayıştay denetçileri,

13. Bakanlar Kurulu kararlarındaki imza sırasına göre bakanlıkların il teşkilatındaki amir, başkan ve müdürleri, il milli eğitim müdürlüğünce belirlenecek orta öğretim ve temel eğitim okul müdürleri ile öğretmenler,

---

(1) Bu cetvel Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği'nin ekindeki cetvel olup 10.9.1982 tarih ve 8/5322 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yönetmeliğin 3 üncü maddesi ile "Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenlerde" de uygulanacağı hükme bağlanmış olduğundan bu yönetmelik ekinde yayınlanmıştır.

14. Genel müdürlük ve bölge müfettişleri,

15. Resmi bankalar müdürleri, KİT ve TRT üst yöneticileri,

16. ***(Değişik : 10.12.1985 - 85/10152 K.)*** Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde grubu bulunmayan siyasi partilerin il başkanları (alfabetik sıraya göre),

17. İl genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri,

18. O yerdeki mesleki kuruluşlar ve en fazla üyeye sahip basın kuruluşunun temsilcileri,

19. Özel banka müdürleri,

20. Kamu yararına çalışan dernek başkanları,

N O T :

1. Generaller ve amiraller içinde orgeneral/oramiral varsa (görev, izin v.b. maksatla geçici olarak o bölgede bulunma hali dahil) T.B.M.M. üyelerinden önce yer alırlar.

2. Korgeneral/koramiral, tümgeneral/tümamiral, tuğgeneral/tuğamiraller tebrikata bir bütün olarak bölünmeden girerler.

3. Bu liste Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanır.

4. İlçe, bucak kasaba ve köylerde tebrikata giriş sırası il'deki sıraya göre saptanır.

3.3.1982 TARİH ve 8/4400 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin			
Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
10.9.1982	8/5322	--	8.1.1983
11.4.1984	84/7933	--	21.4.1984
30.1.1985	85/9047	--	18.2.1985
10.12.1985	85/10152	--	3.1.1986
3.10.1986	86/11081	--	26.10.1986

EK 5
7/690

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

SAYI : B050İLİ0070002.422.2/8108
KONU : Milletvekillerinin Protokoldeki Yerleri.

ANKARA
28 / 11 / 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) Bakanlığımızın 21.11.1984 tarih ve 430.328.2/6495 sayılı genelgesi.
b) Başbakanlığın 12.03.1996 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-383-3714 – 1996/7 sayılı emri.
c) Cumhurbaşkanlığının 08.03.1999 tarih ve B.01.0.YKB.02-10-293-991 sayılı emri.

Ulusal ve Resmi Bayramlarda, Atatürk'ü Anma ve Kurtuluş günlerinde il ve ilçelerimizde yapılan törenlerde Devlet Büyüklerinin karşılanma ve uğurlanmaları ile diğer törenlerde Milletvekillerimizin protokoldeki yerleri konusunda değişik uygulamaların ve tereddütlerin devam ettiği Bakanlığıma intikal eden bilgilerden anlaşılmaktadır.

Bilindiği gibi, 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesi hükmü gereğince, mülki protokol ve merasim hizmetlerini düzenleme görevi Bakanlığımıza ait olup bu konuda çalışmalar sürdürülmektedir.

İlgi (a) genelgemizde de ifade edildiği gibi Başkent dışındaki illerde tebrikat giriş sırası Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliğine ekli EK-1 İşaretli Liste ile belirlenmiş ve Milletvekillerinin tebrikattaki yerleri de gösterilerek bu listenin Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

30 Ağustos Zafer Bayramı dışındaki Ulusal ve Resmi Bayramlardaki törenlerde illerde vali, ilçelerde kaymakamlar tebrikleri kabul etmektedir. Törenin yapıldığı ilde bulunan milletvekilleri ilk sırada tebrikata katılmaktadırlar.

Ancak, tebrikat yapılan il veya ilçede TBMM Başkanı, Başbakan, Ana Muhalefet Partisi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yargıtay 1 inci Başkanı, Danıştay Başkanı, Bakanlar Kurulu Üyeleri, Kuvvet Komutanları, Orgeneral ve Oramiraller, TBMM Başkanı Vekilleri, TBMM de bulunan Siyasi Parti Genel Başkanları, TBMM Başkanlık Divanı Üyeleri ve İdare Amirleri, TBMM Siyasi Parti Grup Başkanı ve Vekilleri, sözcü ve katip üyelerinin bulunması halinde bu zevat milletvekillerinden önce bu sıralamaya göre tebrikatta bulunacaklardır.

TBMM üyelerinin tebrikata girişlerinde soyadlarına göre alfabetik sıraya uyulacaktır.

Törene katılanların ve halkın bayramının kutlanması Mülki İdare Amiri tarafından, yanında garnizon komutanı veya temsilcisi ile belediye başkanı olduğu halde yapılmaktadır.

Tören geçişleri ortada mülki idare amiri, sağında garnizon komutanı, solunda belediye başkanı olduğu halde şeref tribününde ayakta kabul edilerek selamlanmaktadır. Tören yapılan yerlerde tribünler farklı olduğundan, protokole dahil zevatın şeref tribününde oturma düzeni de o yere göre değişebilmekte, bu farklı uygulamalar da yanlış anlaşılmalara neden olabilmektedir.

Bundan böyle uygulamada birlik ve beraberliğin sağlanması için aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmesi uygun görülmektedir.

7/690

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

SAYI : B050İLİ0070002.422.2/8108
KONU : Milletvekillerinin Protokoldeki Yerleri.

ANKARA
28 / 11 / 2001

-Şeref tribününün ilk sırasında töreni kabul eden üç yetkili için üç koltuk konulabilecek bir yer veya üç kişilik sabit yer bulunuyorsa, milletvekilleri ikinci sıranın en ortasındaki yer ile sağ ve solundaki yerlere TBMM' ndeki öncelik sırasına veya alfabetik soyadı sırasına göre kendilerine ayrılan yerlere oturacaklardır.

- İlk sırada üçten fazla koltuk konulabilecek yerin veya üçten fazla sabit yerin bulunması durumunda Milletvekilleri TBMM'ndeki öncelik sırasına veya alfabetik soyadı sırasına göre garnizon komutanının sağında, belediye başkanının solunda yerlerini alacaklardır. Tören geçişi anında mülki idare amiri, garnizon komutanı ve belediye başkanı ayağı kalkarak ve biraz ileri çıkarak tören geçişini ayakta kabul ederek selamlayacaklardır. Tribünde orgeneral veya oramiralin bulunması halinde garnizon komutanının sağındaki ilk yer orgeneral veya oramirale verilecektir.

- Tebrikata girişte TBMM üyelerinden önce yer alan ve yukarıda protokol sıraları belirlenen zevatın şeref tribününde bulunması halinde oturma sırası bu zevata göre düzenlenecektir.

Başkentte yapılan Sayın Cumhurbaşkanımızın katıldıkları törenlerde Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan Devlet Protokolü uygulanmaktadır. Sayın Cumhurbaşkanımızın yurtiçi gezilerinde ilgi (c) emre, Başbakan ve Bakanların karşılanma ve uğurlanmalarında ise ilgi (b) emre göre hareket edilecek, milletvekillerinin katılması halinde, milletvekilleri validen sonra yer alacaklar ve TBMM'ndeki öncelik sırası göz önünde tutulacaktır.

İlçelerdeki karşılama ve uğurlamalarda o ilçe kaymakamı, il valisi ve milletvekillerinden sonra protokolde yerini alacak ve ildeki protokol sırasına göre benzer sıralama ilçelerde yapılacaktır. Valinin karşılamada bulunmaması halinde ilçenin kaymakamı Hükümet temsilcisi olarak önde yer alacaktır.

Bu genelgede belirtilen, bayram, tören, karşılama ve uğurlamalar dışında kalan bütün tören, etkinlik vb. programlardaki protokol düzenlemeleri vali ve kaymakamlarca yukarıdaki usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
Bakan

DAĞITIM :
Gereği :
OHAL Bölge Valiliğine
81 İl Valiliğine

Bilgi :
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa
Genelkurmay Başkanlığına
Bakanlıklara

7/690

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞI
İDARE AMİRLİĞİ

SAYI : A.01.0.GNS/101

18 Ağustos 1994

KONU :

Sayın Milletvekili,

İLGİ: a) 12.7.1994 gün ve Başbakanlığın B.02.0.PPG.0.12-383-11143 sayılı yazısı.

b) 27.7.1994 gün ve İçişleri Bakanlığının B050İLİ007002-440-427/4612 sayılı yazısı.

Sayın Milletvekillerimizce zaman zaman şikayet konusu edilen aşağıda belirtilen hususlar, Başkanlık Divanımızın 9.6.1994 tarihli toplantısında görüşülerek;

a. Ankara dışındaki illerde, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyelerinin de katıldığı resmi tören, açılış merasimi ve kutlama törenleri ile ziyaret programlarının, o il'in milletvekillerine daha önceden bildirilmesi Başbakanlığa yazılmış olup, bu konuda Başbakanlıkça Devlet Bakanlıklarına, Bakanlıklara ve kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilen İLGİ (a) talimatın örneği ile,

b. Ulusal ve Resmi Bayramlarda, Atatürk'ü anma, kurtuluş günleri ile tarihi günlerde, Devlet büyüklerinin karşılanma ve uğurlanmalarında, Sayın Milletvekillerimizin Protokoldeki yerleri İçişleri Bakanlığına yazılmış ve Bakanlığın tüm il valiliklerine bu konuda gönderdiği İLGİ (b) talimat ve eki genelge örneği,

İlişikte bilgilerinize saygıyla sunulmuştur.

Latif SAKICI
Muğla Milletvekili
İdare Amiri

EK: İLGİ (a ve b) yazılar
ile eki genelge.

7/690
(b)

T. C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Şb. B050İL100.70002.440.427/6612

ANKARA

Konu : .....

27/7/1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) 21.11.1994 tarih ve 430.328.2/6495 sayılı yazımız.
b) T.B.M.M.Başkanlığı'nın 30.06.1994 tarih ve A.01.0.GNS/072 39665 sayılı yazısı.

Milletvekillerinin protokoldeki yerleri konusundaki ilgi (a) genelgemizin farklı şekillerde uygulanarak şikayetlere konu olduğu ilgi (b) yazıdan da anlaşılmaktadır.

Ulusal ve Resmi Bayramlarda, Atatürk'ü anma, kurtuluş günleri ile tarihi günlerde, Devlet büyüklerinin karşılanma ve uğurlanmalarında milletvekillerimizin protokoldeki yerleri konusunda gerekli hassasiyetin gösterilerek ilgi (a) genelgemizin uygulanması sağlanmalıdır.

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Nahit MENTEŞE
Bakan

EKLER:
Ek-1 Yazı örneği (1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği :

76 İl Valiliğine

Bilgi :

T.B.M.M.Başkanlığına
(Ek konmadı)

7/690

T.C.
B A Ş B A K A N L I K
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.PPG.0.12-383-11143 12 / 7 /1994

Konu:

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

İLGİ : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 30.6.1994 gün ve A.01.0.GNS/073-39664 sayılı yazısı.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ankara dışındaki illerde, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyelerinin de katıldığı resmi tören, açılış merasimi ve kutlama törenleri ile ziyaret programlarının o İl'in Milletvekillerine, önceden bildirilmemesinin sayın Milletvekillerinin şikayetlerine sebep olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın ilgi yazısıyla bildirilmekte ve programların Milletvekillerine önceden haber verilmesi istenilmektedir.

Ankara dışındaki illerde yapılacak Başbakan ve Bakanlar Kurulu üyelerinin katılacağı resmi tören, açılış merasimi ve kutlama törenleri ile ziyaret programlarının o İl'in Milletvekillerine önceden haber verilmesi hususunda kamu kurum ve kuruluşlarınca gerekli tedbirlerin alınmasını önemle rica ederim.

Ali Naci TUNCER
Başbakan a.
Müsteşar V.

DAĞITIM :

Gereği :

Devlet Bakanı ve Başbakan Yard.na
Devlet Bakanlıklarına
(Bağlı ve İlgili Kuruluşlara)
Bakanlıklara
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına
Milli Güvenlik Kurulu Gn.Sekrt.ne
Başbakanlık Bağlı ve İlgili Kuruluşlarına
Başbakanlık Merkez Teşkilatına

Bilgi :

Cumhurbaşkanlığı Gn.Sekrt.ne
T.B.M.M.Genel Sekreterliğine

AB13-1.42

7/690

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞI

SAYI : A.01.0.GNS/072

30 Haziran 1994

KONU :

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA

İLGİ: İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 21 KASIM 1984 gün ve Şb.Md. 430.328.2/6495 sayılı yazısı.

Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyelerinin de katıldığı Ulusal ve Resmi Bayramlarda, Atatürk'ü Anma ve Kurtuluş günlerinde, açılış ve kutlamalarda, illerde Milletvekillerinin konumlarına uygun bir protokolün uygulanmaması ve bu konuda değişik uygulamaların yapılması Sayın Milletvekillerimizin haklı şikayetlerine yol açtığı konusu Başkanlık Divanı'nın 9.6.1994 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Bu itibarla İLGİ yazıda belirtilen, Bakanlığınızca hazırlanan "Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği" ile "Mahalli Kurtuluş Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliği" hükümlerine uygun hareket edilmesinin teminini rica ederim.

Saygılarımla.

Hüsamettin CİNDORUK
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

EKİ: İLGİ Yazı

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : .430.321.1/1312
Konu :

ANKARA
28 /02 /1986

..... VALİLİĞİNE

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 4.2.1986 gün ve KAN.KAR.MD.5288-20434 sayılı yazısında; Türk Bayrağı Tüzüğünün 21 inci maddesi uyarınca cenaze törenlerinde tabutlarına Bayrak örtülmesi gereken TBMM eski üyelerinin Ankara dışında yapılan cenaze törenlerinde bu hükmün yerine getirilmediği belirtilmektedir.

Türk Bayrağı Tüzüğünün uygulanmasında gerekli hassasiyetin gösterilmesini arz ve rica ederim.

Yıldırım AKBULUT
Bakan

DAĞITIM :
Gereği :
Valiliklere

Bilgi :
TBMM Başkanlığına

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-383-24329
Konu : TBMM Eski Üyeleri

ANKARA
05/10/1992

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
GENELGE
1992/29

Yasama görevi sona ermiş veya emekli olmuş Türkiye Büyük Millet Meclisi Eski Üyelerinin;

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının yurt sathındaki sosyal tesislerinden, kendi personeli için uyguladığı statü ve mali imkanlardan aynı şartlarda yararlandırılmaları,

Ulusal ve Dini Bayramlarla diğer Önemli Günler İçin İl ve İlçelerde yapılan kutlama ve anma törenlerindeki protokole dahil edilmeleri,

uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğinin buna göre ifasını önemle rica ederim.

Süleyman DEMİREL
Başbakan

DAĞITIM :
Gereği :
Devlet Bakanı ve Baş. Yard.na
Devlet Bakanlıklarına
(Bağlı ve ilgili Kuruluşlara)
Bakanlıklara
Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına
Başbakanlık Bağlı ve İlgili Kuruluşlarına
Başbakanlık Merkez Teşkilatına

Bilgi :
Cumh.Bşk.Gen.Sekr.ne
TBMM Genel Sekreterliğine

7/690

T.C.
BAŞBAKANLIK
Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-383-6269 **ANKARA**
Konu : Milletvekillerinin Durumları 01/04/1997

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA

İLGİ : a) 14.05.1986 gün ve 19-383-10159,
b) 12.11.1992 gün ve B.02.0.PPG.0.12.383-26839,
c) 12.07.1994 gün ve B.02.0.PPG.0.12.383-11143 sayılı yazılar.

Türk Milleti'nin temsilcileri olan milletvekillerinin toplumla devamlı ilişkilerinin sonucu olarak; gerek seçildikleri bölgelerden ve gerekse Yurdumuzun diğer bölgelerinden gelen vatandaşlarımızın çeşitli taleplerine muhatap oldukları, çözüm bekleyen meselelerin kamu kurum ve kuruluşlarına iletilmesinde vasıta olmalarının istendiği bilinmektedir.

Bu itibarla;

Kamu kurum ve kuruluşları yöneticilerinin; görevleri ile ilgili olarak kendilerine intikal edecek her türlü müracaatla ilgilenmeleri ve mevzuata uygun olarak neticelendirmeleri görevlerinin gereği olduğundan, bu görevlerin yerine getirilmesinde nezaket kurallarına uygun olarak hareket edilmesi, Milletvekillerine Devlet Protokolündeki konumlarına uygun davranılması, ihmalkar davranışlardan kaçınılması,

Ankara dışındaki İllerde, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyelerinin katılımı ile yapılacak olan resmi tören, açılış merasimi ve kutlama törenleri ile ziyaret programlarının o İl'in Milletvekillerine önceden haber verilmesi,

Milletvekillerinin çalışmalarını kolaylaştırmak ve zaman kaybını önlemek maksadıyla; Bakanlık ve Bakanlıklara bağlı kamu kurum ve kuruluşlarının özel otopark yerlerinde Milletvekili araçlarına öncelikle yer verilmesi,

Hususlarına uyulması için, kamu kurum ve kuruluşlarınca gerekli tedbirler ivedilikle alınacaktır.

İlgi (a,b ve c) yazılar yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Dr.O.Kadri KESKİN
Başbakan a.
Müsteşar V.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : B050İLİ0070002.440.427/8730 **ANKARA**
Konu : Protokol 15 /12 /2000

İLGİ : a) Başbakanlığın 05.10.1992 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-383-24329 sayılı genelgesi.
b) 27.04.1993 tarih ve B050PGM0730002-3/840 sayılı yazımız.

Başbakanlık Makamının ilgi (a) genelgesi esas alınarak; Yasama görevi sona ermiş veya emekli olmuş Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyelerinin, Ulusal ve Dini Bayramlarla diğer önemli günlerde il ve ilçeler de yapılan kutlama ve anma törenlerinde protokole dahil edilmelerinin uygun görüldüğü ilgi (b) genelgemizle bildirilmişti.

Bakanlığımızca yürütülen, Mülki Protokol Yönetmeliği ile ilgili çalışmalar tamamlanıncaya kadar, halen Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olmayan eski Bakanlarımıza da kutlama, anma, karşılama ve uğurlama programlarında protokolde yer verilmesi uygun görülmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Sadettin TANTAN
Bakan

DAĞITIM :
Gereği :
81 İl Valiliği

7/690

7/690

T. C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Şb. Md. : 430.328.2/6495
Konu : Milletvekillerinin protokoldeki yerleri.

Ankara
21 Kasım 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : Başbakanlığın 20.4.1984 gün ve Per. Gn. Md. 19-383-08148 sayılı emri.

Ulusal ve Resmî Bayramlarda, Atatürk'ü Anma ve Kurtuluş günlerinde yapılan törenlerle, Devlet büyüklerinin karşılanma ve uğurlanmalarında milletvekillerimizin protokoldeki yerleri konusunda değişik uygulamaların yapıldığı, tereddütlerin bulunduğu Bakanlığıma intikal eden bilgilerden anlaşılmaktadır.

Başkentte yapılan ve Sayın Cumhurbaşkanımızın katıldıkları törenlerde Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan Devlet Protokolü uygulanmaktadır.

Başbakanın ve bakanların karşılanma ve uğurlanmaları konusunda da ilgi yazıdaki Başbakanlık emriyle Valiler açısından durum açıklığa kavuşturulmuştur.

Başkent dışındaki illerde Mülkî Protokol Yönetmeliğini hazırlama görevi Bakanlığımıza ait bulunmaktadır. Devlet Protokol Yönetmeliği bugüne kadar hazırlanmadığından, Mülkî Protokol Yönetmeliğiyle ilgili çalışmalar sonuçlandırılamamıştır.

Bakanlığımızca hazırlanan «Ulusal ve Resmî Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliği» ile «Mahallî Kurtuluş Günleri ve Tarihî Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliği» Bakanlar Kurulunca kabul edilerek Resmî Gazetede yayınlanmıştır. Bu Yönetmeliklerin ortak Ek - 1 listesi ile Mülkî İdare Amirlerinin tebrikleri ve tören geçişlerini kabulde uygulanacak protokol listesi belirlenmiştir. Devlet protokolüne ilişkin esaslar belirleninceye kadar uygulanacak bu listede milletvekillerinin tebrikattaki yerleri de gösterilmiştir.

Buna göre;

30 Ağustos Zafer Bayramı dışındaki Ulusal ve Resmî Bayramlardaki törenlerde illerde vali, ilçelerde kaymakamlar tebrikleri kabul etmektedir. Törenin yapıldığı ilde bulunan milletvekilleri ilk sırada tebrikata katılmaktadırlar.

Ancak, tebrikat yapılan il veya ilçede TBMM Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Başbakan, Anamuhalefet Partisi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yargıtay 1 inci Başkanı, Danıştay Başkanı, Bakanlar Kurulu Üyeleri, Kuvvet Komutanları, Orgeneral ve Oramiraller, TBMM Başkanvekilleri, TBMM'de bulunan Siyasî Parti Genel Başkanları, TBMM Başkanlık Divanı üyeleri ve İdare Amirleri, TBMM Siyasi Parti Grup Başkanı ve vekilleri, sözcü ve kâtip üyelerinin bulunması halinde bu zevat milletvekillerinden önce bu sıralamaya göre tebrikatta bulunacaklardır.

TBMM üyelerinin tebrikata geçişlerinde soyadlarına göre alfabetik sıraya uyulacaktır.

Vatandaşların bayramının kutlanması illerde vali, garnizon komutanı veya temsilcisi, belediye başkanları, ilçelerde kaymakam, garnizon komutanı veya temsilcisi ve belediye başkanları tarafından yapılmaktadır.

Tören geçişleri ortada mülkî idare amiri, sağında garnizon komutanı, solunda belediye başkanı olduğu halde şeref tribününde ayakta kabul edilerek selamlanmaktadır. Protokole dahil zevatın şeref tribününde oturma sırası tribünün durumuna göre değişmektedir. Tören yapılan yerlerde tribünlerin farklı olması uygulamaların farklı bir şekilde yapılmasına ve yanlış anlaşılmalara neden olmaktadır. Bu nedenle uygulamalarda birliği ve beraberliği sağlamak için aşağıdaki şekilde hareket edilmesi uygun görülmüştür.

a) Şeref tribününde ilk sırada töreni kabul eden üç yetkili için üç koltuk veya üç sabit yer bulunuyorsa milletvekilleri ikinci sıranın en ortasındaki yer ile sağ ve solundaki yerlere Türkiye Büyük Millet Meclisindeki öncelik sırasına veya alfabetik soyadı sırasına göre kendilerine ayrılan yerlere oturacaklardır.

b) Birinci sırada üçten fazla koltuk veya sabit yerin bulunması halinde milletvekilleri Türkiye Büyük Millet Meclisindeki protokol önceliklerine göre veya soyadlarına göre alfabetik sırayla garnizon komutanının sağında, belediye başkanının solunda sayılarına göre yerlerini alacaklardır. Tören geçişi anında mülki idare amiri, garnizon komutanı ve belediye başkanı ayağa kalkarak ve biraz ileri çıkarak tören geçişini ayakta kabul ederek selamlayacaklardır. Tribünde orgeneral veya oramiralin bulunması halinde garnizon komutanının sağındaki ilk yer orgeneral veya oramirale verilecektir.

c) Tebrikata girişte TBMM üyelerinden önce yer alan ve yukarıda protokol sıraları belirlenen zevatın tribünlerde bulunması halinde oturma sırasında öncelikler bu sıralamaya göre kendilerine verilecektir.

Devlet büyüklerinin karşılanma ve uğurlanmalarında protokol aşağıdaki şekilde düzenlenecektir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın Başkent dışında karşılanma ve uğurlanmalarında: TBMM Başkanı, Cumhurbaşkanlığı Konsey Üyeleri, Başbakan, Anamuhalefet Partisi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar Kurulu Üyeleri, Kuvvet Komutanları, Ordu Komutanları (Orgeneral ve Oramiraller) bulunması halinde bu sıraya göre ilk öncelik protokolde bu zevata verilecektir.

Daha sonra; il valisi başta olmak üzere milletvekilleri (TBMM'deki öncelik sırasına göre veya soyadlarına göre alfabetik sırayla), korgeneral (varsa), garnizon komutanı, belediye başkanı, il jandarma alay komutanı ve il emniyet müdürü karşılamada hazır bulunacaklardır. Milletvekillerinin karşılama ve uğurlamada bulunmaları kendi arzularına bağlıdır. Ancak; valilik ilde bulunan milletvekillerine karşılama ve uğurlamanın yeri ve zamanı hakkında bütün imkânları kullanarak bilgi verilmesini sağlayacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı karşılama ve uğurlamalarında da yukarıdaki esaslara göre hareket edilecektir.

Başbakan ve Bakanların karşılanma ve uğurlanmalarında ilgi yazıdaki emre göre hareket edilecek, milletvekillerinin katılması halinde, milletvekilleri validen sonra yer alacaklar ve TBMM'deki öncelik sırası göz önünde tutulacaktır.

İlçelerdeki karşılanma ve uğurlanmalarda o ilçe kaymakamı, il valisi ve milletvekillerinden sonra protokolde yerini alacak ve ildeki protokol sırasına göre benzer sıralama ilçelerde yapılacaktır. Valinin karşılamada bulunmaması halinde ilçenin kaymakamı hükümet temsilcisi olarak önde yer alacaktır.

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Yıldırım Akbulut
İçişleri Bakanı